

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudcem JUDr. Tomášem Švecem, Ph.D. ve věci

žalobkyně: **M. O.**, narozená dne X
státní příslušnost Ukrajina
bytem v ČR X
zastoupená advokátem JUDr. Petrem Novotným
sídlem Archangelská 1, 100 00 Praha 10

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky**
sídlem Nad štolou 936/3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 6. 2021, č. j. OAM-129/ZA-ZA11-K11-2021,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 6. 2021, č. j. OAM-129/ZA-ZA11-K11-2021, se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- I. Žalovaný nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- II. Žalobkyni se náhrada nákladů řízení nepřiznává.

Odůvodnění:

- I. Vymezení věci

1. Žalobkyně se žalobou podanou Městskému soudu v Praze domáhala zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalovaného, jímž bylo podle ustanovení § 25 písm. i) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**zákon o azylu**“) zastaveno řízení o její žádosti o udělení mezinárodní ochrany z důvodu, že tato žádost byla shledána nepřipustnou podle ustanovení § 10a odst. 1 písm. e) zákona o azylu.

II. Žaloba a její podstatný obsah

2. Žalobkyně v podané žalobě předně shrnula údaje poskytnuté k podané žádosti o udělení mezinárodní ochrany a rovněž shrnula i důvody své žádosti. Dále uvedla, že žalovaný nepostupoval při vydání napadeného rozhodnutí v souladu se zákonem, neboť měl vést meritorní řízení a v jeho rámci posoudit prezentované důvody podané žádosti. Podle žalobkyně totiž vysly najevo nové zásadní skutečnosti, jež nebyly předmětem zkoumání v předchozím pravomocně ukončeném řízení, a jež v kombinaci s již dříve známými okolnostmi odůvodňovaly udělení azylu nebo doplňkové ochrany.
3. Žalovaný tak podle žalobkyně porušil ustanovení § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**správní řád**“) a neopatřil si ani dostatečné podklady pro své rozhodnutí ve smyslu ustanovení § 50 odst. 2 správního řádu. Rovněž žalobkyně uvedla, že pokud by žalovaný zjistil řádně stav věci a opatřil si dostatečné podklady pro své rozhodnutí, musel by rozhodnout o udělení azylu, případně doplňkové ochrany. V této souvislosti poté odkázala na v současné době probíhající vnitrostátní konflikt na Ukrajině, který podle ní v poslední době znovu nabírá na intenzitě, přičemž upozornila také na vojenskou konfrontaci v Azovském moři, jejímž důsledkem je nárůst napětí mezi Ukrajinou a Ruskou federací.
4. Závěrem své žaloby tak žalobkyně navrhla zdejšímu soudu, aby zrušil napadené rozhodnutí, uložil žalovanému, aby o její žádosti znovu rozhodl, a rozhodl rovněž o povinnosti žalovaného nahradit jí náklady řízení.

III. Vyjádření žalovaného

5. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě ze dne 11. 8. 2021 nejprve zrekapituloval žalobní námitky žalobkyně a dále uvedl, že popírá oprávněnost žaloby, neboť nezákonnost napadeného rozhodnutí neprokazuje, přičemž odkázal na obsah správního spisu, jakož i na napadené rozhodnutí.
6. Žalovaný také konstatoval, že neshledal důvody pro opakované meritorní posuzování žádosti žalobkyně o udělení mezinárodní ochrany, neboť ta neuvedla žádnou novou skutečnost odůvodňující opětovné vedení správního řízení a hodnocení důvodů jejího odchodu ze země původu a jejích obav z návratu. Na Ukrajině poté podle žalovaného nedošlo od poslední meritorně posouzené žádosti žalobkyně k žádné změně, která by mohla představovat novou skutečnost ve smyslu ustanovení § 11a odst. 1 písm. b) zákona o azylu.
7. Rovněž žalovaný podotkl, že napadené rozhodnutí považuje za zákonné, přezkoumatelné, vycházející z dostatečně zjištěného stavu věci a respektující ustálenou judikaturu. Žalobní argumentace podle něj není způsobilá zpochybnit důvodnost napadeného rozhodnutí. K tvrzení žalobkyně ohledně obavy z návratu na Ukrajinu kvůli ozbrojenému konfliktu žalovaný uvedl, že tento konflikt je lokální a žalovaná pochází z Ivanofrankivské oblasti, která jím není dotčena.
8. Na závěr svého vyjádření tak žalovaný navrhl zdejšímu soudu, aby podanou žalobu jako nedůvodnou v plném rozsahu zamítl.

IV. Obsah správního spisu

9. Ze správního spisu zjistil zdejší soud tyto pro řízení podstatné skutečnosti.
10. Žalobkyně podala dne 26. 2. 2021 žádost o udělení mezinárodní ochrany, přičemž následně byla žalovaným vyzvána k poskytnutí údajů k této žádosti. Údaje k podané žádosti poskytla žalobkyně dne 15. 3. 2021, když mimo jiné uvedla, že je narozena dne X v obci X v Ivanofrankivské oblasti na Ukrajině, je státním příslušníkem Ukrajiny, X národnosti, dorozumí se ukrajinsky a rusky, je X vyznání, nikdy nebyla členkou žádné politické strany nebo hnutí ani nebyla politicky aktivní, je vdaná a má jednoho syna, přičemž její manžel i syn mají v České republice trvalý pobyt. Jako poslední místo bydliště ve vlasti uvedla obec X v Ivanofrankivské oblasti. K průběhu cesty z vlasti do České republiky se žalobkyně vyjádřila tak, že na jaře roku 2017 vycestovala automobilem z obce X přímo do Prahy. Rovněž uvedla, že v roce 2017 jí bylo v České republice uděleno vízum za účelem sloučení rodiny a v roce 2019 již žádala v České republice o udělení mezinárodní ochrany. Také konstatovala, že její zdravotní stav je dobrý a nemá žádná omezení ani jiné zvláštní potřeby. Ohledně důvodů své žádosti o udělení mezinárodní ochrany žalobkyně uvedla, že v České republice má rodinu a na Ukrajinu se nemůže vrátit, jelikož tam není bezpečno. K dotazu žalovaného potvrdila, že tyto skutečnosti uváděla již v rámci správního řízení o její předchozí žádosti o udělení mezinárodní ochrany.
11. Součástí správního spisu byly také fotokopie podkladů vztahujících se k předchozí žádosti žalobkyně o udělení mezinárodní ochrany. Z těchto podkladů vyplývá, že žalobkyně v rámci poskytnutí údajů ke své předchozí žádosti o udělení mezinárodní ochrany uvedla v zásadě obdobné údaje jako v rámci poskytnutí údajů ke své současné opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Konkrétně jako důvod své předchozí žádosti o udělení mezinárodní ochrany uvedla, že v České republice má manžela a syna, přičemž by zde všichni společně chtěli žít, a že na Ukrajině není bezpečno. Skutečnosti uvedené v rámci poskytnutí údajů ke své předchozí žádosti o udělení mezinárodní ochrany následně žalobkyně rozvedla v rámci pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany uskutečněného dne 21. 1. 2019, když mimo jiné odkázala i na konflikt na východě Ukrajiny. Rozhodnutím ze dne 3. 7. 2019, č. j. OAM-56/ZA-ZA11-K02-2019, poté žalovaný rozhodl o předchozí žádosti žalobkyně o udělení mezinárodní ochrany tak, že mezinárodní ochrana podle ustanovení § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona o azylu se neuděluje.
12. Za účelem posouzení současné žádosti žalobkyně o udělení mezinárodní ochrany si žalovaný opatřil i písemný materiál ze dne 25. 4. 2020, označený jako „Ukrajina, Informace OAMP - Situace v zemi, Politická a bezpečnostní situace, mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách, vojenská služba, vnitřně přesídlené osoby“, ze kterého se Ukrajina podává jako bezpečná země s výjimkou části Luhanské a Doněcké oblasti a poloostrova Krym, kterýžto je ovšem fakticky včleněn do Ruské federace. Dále se z tohoto materiálu podává, že Ivanofrankivská oblast byla pod kontrolou ukrajinské vlády a podle dostupných informací zde nedocházelo k žádným bezpečnostním incidentům. Bezpečnostní situace na Ukrajině se od roku 2015 relativně uklidnila a nadále zůstávala klidná, s výjimkou situace na východě země, přičemž bezpečnostní incidenty se soustřeďovaly k tzv. linii dotyku. Intenzita bojů se však od roku 2015 výrazně snížila.
13. Z písemného materiálu ze dne 8. 8. 2020, označeného jako „Ukrajina – Hodnocení Ukrajiny jako bezpečné země původu, Stav: srpen 2020“, který byl také založen ve

správním spisu, se poté mimo jiné podává, že Ukrajina splňovala s výjimkou poloostrova Krym a částí Luhanské a Doněcké oblasti základní demokratické principy v souladu s kritérii pro hodnocení bezpečné země původu a mohla být nadále zařazena na seznamu bezpečných zemí původu. Správní spis obsahoval rovněž písemný materiál ze dne 1. 3. 2021, označený jako „Ukrajina, Informace MZV ČR, č.j. 102763-6/2021-LPTP ze dne 22. února 2021, k č.j. MV- 4158-5/OAM-2021 – Situace neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu po návratu do vlasti, Návrat do vlasti po dlouhodobém pobytu v zahraničí“.

14. Před vydáním napadeného rozhodnutí žalovaný vyrozuměl zástupce žalobkyně o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí a seznámit se s nimi. Žalobkyně se k podkladům rozhodnutí vyjádřila podáním ze dne 14. 6. 2021, v němž zejména poukázala na válečný konflikt na Ukrajině včetně vojenské konfrontace Ukrajiny s Ruskou federací v Azovském moři a vyjádřila obavu o svůj život a zdraví v případě návratu na Ukrajinu právě s ohledem na zmíněný válečný konflikt.
15. Z úředního záznamu o nedostavení se k seznámení s podklady rozhodnutí v řízení o udělení mezinárodní ochrany ze dne 16. 6. 2021 se poté podává, že právní zástupce žalobkyně se k seznámení s podklady rozhodnutí nedostavil.
16. Následně tedy žalovaný vydal napadené rozhodnutí, k jehož převzetí byla žalobkyně předvolána. S napadeným rozhodnutím byla žalobkyně seznámena v ruském jazyce dne 14. 7. 2021 a stejného dne si převzala i originální výtisk tohoto rozhodnutí, jak se podává z protokolu o předání rozhodnutí odboru azylové a migrační politiky MV ČR ve věci žádosti o udělení mezinárodní ochrany na území České republiky ze dne 14. 7. 2021.

V. Hodnocení věci Městským soudem v Praze

17. Městský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu řádně a včas uplatněných žalobních bodů, kterými je podle ustanovení § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) vázán, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu ke dni vydání tohoto rozsudku, a to vzhledem k účinnosti článku 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. 6. 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (tzv. procedurální směrnice). Zdejší soud následně po zohlednění skutečností, které vyplynuly z obsahu správního spisu, vycházel při přezkumu napadeného rozhodnutí v rozsahu určeném žalobními body zejména z následujících právních předpisů.
18. Podle ustanovení § 2 odst. 1 písm. g) zákona o azylu *se pro účely tohoto zákona rozumí opakovanou žádostí o udělení mezinárodní ochrany žádost o udělení mezinárodní ochrany podaná toutéž osobou před nabytím právní moci rozhodnutí ministerstva ve věci mezinárodní ochrany nebo kdykoli po nabytí právní moci rozhodnutí ministerstva ve věci mezinárodní ochrany.*
19. Podle ustanovení § 10a odst. 1 písm. e) zákona o azylu *je žádost o udělení mezinárodní ochrany nepřijatelná, podal-li cizinec opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany, kterou ministerstvo posoudilo jako nepřijatelnou podle § 11a odst. 1.*
20. Podle ustanovení § 11a odst. 1 zákona o azylu *podal-li cizinec opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany, ministerstvo nejprve posoudí přijatelnost opakované žádosti*

o udělení mezinárodní ochrany, a to, zda uvedl nebo se objevily nové skutečnosti nebo zjištění, které a) nebyly bez vlastního zavinění cizince předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím pravomocně ukončeném řízení a b) svědčí o tom, že by cizinec mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a.

21. Podle ustanovení § 25 písm. i) zákona o azylu se řízení zastaví, jestliže je žádost o udělení mezinárodní ochrany nepřijatelná.
22. Zdejší soud předně na tomto místě konstatuje, že žádost žalobkyně o udělení mezinárodní ochrany, o níž bylo rozhodnuto napadeným rozhodnutím, je třeba považovat za opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany ve smyslu výše citovaného ustanovení § 2 odst. 1 písm. g) zákona o azylu. V souvislosti s podanou žalobou tak zdejší soud považuje za vhodné odkázat na závěry vyjádřené v judikatuře Nejvyššího správního soudu týkající se takových žádostí. Konkrétně v rozsudku ze dne 11. 6. 2009, č. j. 9 Azs 5/2009-65, Nejvyšší správní soud uvedl: „*Institut opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany neslouží k upřesňování či skutkovému doplňování předchozí žádosti. Jeho hlavním smyslem a účelem je postihnout případy, kdy se objeví takové závažné skutečnosti, které by mohly ovlivnit postavení žadatele a které nemohl uplatnit vlastní vinou během předchozího řízení. Zpravidla se přitom může jednat o takové skutečnosti, ke kterým došlo během času.*“ A dále: „*Ustanovení § 10a písm. e) zákona o azylu představuje jistý filtr, jehož prostřednictvím je možné propustit do dalšího opakovaného řízení o udělení mezinárodní ochrany již jednou rozhodnutou věc. Jedná se přitom o výjimku, kterou je třeba vykládat restriktivně tak, aby byl respektován jeden ze základních principů rozhodování ve veřejném právu, a sice princip právní jistoty, jehož výrazem je i překážka věci pravomocně rozhodnuté, tzv. res iudicata, resp. v daném případě res administrata.*“ Dále Nejvyšší správní soud v rozsudku rozšířeného senátu ze dne 6. 3. 2012, č. j. 3 Azs 6/2011-96, uvedl: „*Odůvodnění správního rozhodnutí o zastavení řízení pro nepřijatelnost opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany proto musí vždy obsahovat zdůvodněný závěr správního orgánu o tom, že 1) žadatel v opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany neuvádí žádné nové skutečnosti či zjištění relevantní z hlediska azylu nebo doplňkové ochrany, resp. 2) pokud takové skutečnosti či zjištění uvádí, pak pouze takové, které mohl uplatnit již v předchozí žádosti, a 3) že nedošlo k takové zásadní změně situace v zemi původu, která by mohla zakládat opodstatněnost nové žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Správnost těchto závěrů správního orgánu podléhá v plném rozsahu kognici správních soudů v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu o zastavení řízení pro nepřijatelnost opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany.*“
23. V rozsudku ze dne 16. 5. 2017, č. j. 1 Azs 57/2017-52 poté Nejvyšší správní soud uvedl: „*Opakovanou žádost o mezinárodní ochranu lze věcně posoudit pouze tehdy, uvedl-li žadatel nové skutečnosti nebo zjištění týkající se důvodů pro udělení azylu nebo důvodů pro udělení doplňkové ochrany, které nebyly bez jeho vlastního zavinění předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím pravomocně skončeném řízení ve věci mezinárodní ochrany. Přitom i opakovaná žádost, která formálně neuvádí nové skutečnosti či zjištění pro udělení azylu ani doplňkové ochrany, nemůže být podle názoru rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu považována za žádost shodnou, a tudíž nepřijatelnou, jestliže se od předcházejícího pravomocného rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany zásadním způsobem změnila situace v zemi původu a tato změna by mohla zakládat opodstatněnost nové žádosti o udělení mezinárodní ochrany.*“

24. Citované rozsudky Nejvyššího správního soudu tedy směřují k tomu, že institut opakované žádosti by měl být použit pouze v odůvodněných případech. Na druhou stranu správní orgán má i u těchto žádostí povinnost náležitě šetřit jejich relevanci, zejména pak má zjišťovat, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany neuvádí nové skutečnosti relevantní z hlediska azylu nebo doplňkové ochrany, které nebyly bez jeho zavinění předmětem zkoumání v rámci řízení o jeho předchozí žádosti o udělení mezinárodní ochrany, či zda nedošlo k takové změně situace v zemi původu žadatele, která by mohla odůvodňovat opodstatněnost nové žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Pokud žadatel o udělení mezinárodní ochrany takové nové skutečnosti uvádí nebo pokud došlo v zemi původu žadatele k relevantní změně okolností, je správní orgán povinen opakovanou žádost tohoto žadatele meritorně posoudit.
25. Žalovaný se zejména na straně 3 napadeného rozhodnutí zabýval srovnáním důvodů uvedených žalobkyní již v řízení o její předchozí žádosti o udělení mezinárodní ochrany s důvody uvedenými v řízení o její současné opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Žalobkyně obě tyto žádosti odůvodnila tím, že má v České republice rodinu a na Ukrajině není s odkazem na konflikt na východě země bezpečno. Zdejší soud tak musí dát žalovanému za pravdu v tom, že žalobkyně uvedla v obou řízeních shodné důvody své žádosti o udělení mezinárodní ochrany, což ostatně i sama potvrdila, neboť v rámci poskytnutí údajů ke své současné opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany mimo jiné výslovně uvedla i to, že tvrzené důvody již uváděla v rámci správního řízení o své předchozí žádosti o udělení mezinárodní ochrany.
26. Stejně tak se žalovaný ke dni vydání napadeného rozhodnutí dostatečně vypořádal s tím, zda nedošlo v zemi původu žalobkyně k takové podstatné změně okolností, která by mohla zakládat opodstatněnost nové žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Za tímto účelem si opatřil dostatečné, relevantní a aktuální informace o zemi původu splňující požadavky judikatury kladené na tyto informace (srov. výše uvedený rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 2. 2009, č. j. 1 Azs 105/2008-81). Po vyhodnocení shromážděných podkladů poté žalovaný dospěl k závěru, že ke dni vydání napadeného rozhodnutí nedošlo v zemi původu žalobkyně k relevantní změně okolností. I s tímto závěrem žalovaného učiněným ke dni vydání napadeného rozhodnutí se zdejší soud ztotožňuje. Z opatřených informací o zemi původu totiž vyplynulo, že situace ohledně konfliktu na východě Ukrajiny se od roku 2015 relativně uklidnila, přičemž bezpečnostní incidenty se soustřeďovaly k tzv. linii dotyku a intenzita bojů se od roku 2015 výrazně snížila. V této souvislosti zdejší soud rovněž podotýká, že k obdobnému závěru dospěl i Nejvyšší správní soud např. ve svém usnesení ze dne 17. 2. 2021, č. j. 4 Azs 12/2020-52, v němž dovodil, že „*ani dříve, ani v současné době nelze situaci na Ukrajině klasifikovat jako tzv. totální konflikt, neboť probíhající ozbrojený konflikt nedosahuje takové intenzity, že by každý civilista z důvodu své přítomnosti na území Ukrajiny byl vystaven reálnému nebezpečí vážné újmy. Jedná se o konflikt izolovaný ve východní části Ukrajiny, přičemž jeho intenzita i v dotčených oblastech výrazně kolísá (srov. např. usnesení ze dne 29. 11. 2017, č. j. [2 Azs 363/2017 - 35](#) nebo ze dne 7. 3. 2018, č. j. [1 Azs 440/2017 - 27](#)). Situace na Ukrajině se přitom od doby, kdy byla uvedena rozhodnutí vydána, nezhoršila.*“ (Srov. též např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 11. 2021, č. j. 10 Azs 375/2021-28, nebo usnesení ze dne 29. 6. 2021, č. j. 2 Azs 71/2021-26.)

27. Ke dni vydání napadeného rozhodnutí tedy byl správný závěr žalovaného, že žalobkyně ve své opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany neuvedla žádnou novou skutečnost, která by byla relevantní z hlediska azylu nebo doplňkové ochrany, a která zároveň nebyla bez jejího zavinění předmětem zkoumání v rámci řízení o její předchozí žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Rovněž správný byl ke dni vydání napadeného rozhodnutí i závěr žalovaného o tom, že od meritorního posuzování předchozí žádosti žalobkyně o udělení mezinárodní ochrany nedošlo na Ukrajině k žádné zásadní změně situace, která by mohla zakládat opodstatněnost současné opakované žádosti žalobkyně o udělení mezinárodní ochrany. Žalovaný tak dle zdejšího soudu dospěl ke správnému závěru a dostatečně odůvodnil, proč opakovanou žádost žalobkyně o udělení mezinárodní ochrany meritorně nepřezkoumal.
28. S ohledem na shora uvedené proto nezbyvá zdejšímu soudu než uzavřít, že žalovaný se ke dni vydání napadeného rozhodnutí vypořádal s opakovanou žádostí žalobkyně o udělení mezinárodní ochrany řádně a postupoval v souladu s právními předpisy, když řízení o této žádosti zastavil podle ustanovení § 25 písm. i) zákona o azylu, jelikož tato žádost byla nepřípustná podle ustanovení § 10a odst. 1 písm. e) zákona o azylu ve spojení s ustanovením § 11a odst. 1 zákona o azylu.
29. Naproti výše uvedenému však zdejší soud musel při přezkumu napadeného rozhodnutí v souladu s čl. 46 odst. 3 procedurální směrnice a judikaturou Nejvyššího správního soudu (např. rozsudky ze dne 10. 8. 2017, č. j. 1 Azs 194/2017-30, nebo dne 15. 1. 2016, č. j. 5 Azs 20/2015-35) zohlednit okolnosti, které nastaly po vydání napadeného rozhodnutí. Zdejší soud totiž nemohl nevidět, že od 24. 2. 2022 na velké části území Ukrajiny po jejím napadení Ruskou federací probíhá mezinárodní ozbrojený konflikt. V důsledku tohoto konfliktu z Ukrajiny odešly do okolních států milióny uprchlíků a další stále utíkají. Jde o válečný konflikt dvou států, který nemá v Evropě po roce 1945 svým rozsahem, intenzitou bojů a dopadem na dotčené civilní obyvatelstvo obdobu. Přestože žalobkyně na tuto skutečnost sama nepoukázala, zdejší soud k ní přihlédl z vlastní iniciativy. Zohlednil přitom závěry vyjádřené v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 11. 2020, č. j. 1 Azs 288/2020-27, v němž Nejvyšší správní soud připustil, že mohou nastat určité zcela specifické situace, za nichž by byly soudy ve správním soudnictví povinny přihlédnout i k okolnostem nenamítaným žadatelem o mezinárodní ochranu, a to např. vypuknutí válečného konfliktu na celém území země původu žadatele o mezinárodní ochranu.
30. Zdejší soud má rovněž za to, že v současné době probíhající válečný konflikt na Ukrajině v důsledku jejího napadení Ruskou federací dne 24. 2. 2022 je skutečností dnes již obecně známou (tzv. notoriitou), kterou není třeba dokazovat.
31. Závěry žalovaného o absenci důvodů pro opakované (meritorní) posouzení žádosti žalobkyně o udělení mezinárodní ochrany tak již s ohledem na aktuální situaci neobstojí a skutkový stav, který vzal žalovaný za základ napadeného rozhodnutí, bude vyžadovat rozsáhlé doplnění [§ 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s.].
32. Podle zdejšího soudu by totiž návrat žalobkyně do země původu v současné době mohl být v rozporu s mezinárodními závazky, konkrétně pak se všeobecně uznávanou zásadou *non - refoulement*. K tomu zdejší soud přiměřeně odkazuje na závěry uvedené v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 3. 2022, č. j. 1 Azs 36/2022-31.
33. Žalovaný se tedy v dalším řízení s ohledem na změnu bezpečnostní situace, ke které zdejší soud přihlédl, přestože nastala až po vydání napadeného rozhodnutí, zaměří na meritorní posouzení žádosti žalobkyně o udělení mezinárodní ochrany, a to i

s přihlédnutím k závěrům uvedeným v tomto rozsudku výše. Na místě patrně nebude ani postup podle ustanovení § 16 odst. 2 zákona o azylu, protože Ukrajinu nyní nelze považovat za bezpečnou zemi původu.

34. Zdejší soud nepředjímá, jak žalovaný žádost žalobkyně o udělení mezinárodní ochrany meritorně posoudí, jakkoli důvodné obavy z vážného ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitrostátního ozbrojeného konfliktu svědčí (při splnění dalších podmínek) udělení doplňkové ochrany podle ustanovením § 14a ve spojení s ustanovením § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu.
35. Zdejší soud si je jistě vědom i existence prováděcího rozhodnutí Rady EU č. 2022/382, kterým se stanoví, že nastal případ hromadného přílivu vysídlených osob z Ukrajiny ve smyslu čl. 5 směrnice 2001/55/ES, a kterým se zavádí jejich dočasná ochrana, a také ustanovení § 6 odst. 5 zákona č. 65/2022 Sb., o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaný invazí vojsk Ruské federace, ve znění pozdějších předpisů, podle kterého *podá-li cizinec, kterému byla udělena dočasná ochrana podle tohoto zákona, žádost o udělení mezinárodní ochrany nebo je-li v době podání žádosti o dočasnou ochranu podle tohoto zákona vedeno řízení ve věci mezinárodní ochrany podle zákona o azylu, řízení ve věci mezinárodní ochrany se přerušuje po dobu trvání dočasné ochrany podle tohoto zákona; o tom se učiní záznam do spisu ve věci mezinárodní ochrany. Cizinec není v postavení žadatele o udělení mezinárodní ochrany.* To nicméně nemůže nic změnit na závěru, že v současné situaci není možné řízení o opakované žádosti žalobkyně zastavit podle ustanovení § 25 písm. i) zákona o azylu.

VI. Závěr a náklady řízení

36. Zdejší soud tedy ze shora uvedených důvodů napadené rozhodnutí zrušil podle ustanovení § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s. a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení, neboť s ohledem na aktuální situaci vyžaduje skutkový stav, který vzal žalovaný za základ napadeného rozhodnutí, rozsáhlé a zásadní doplnění. Na závěr je již pouze nutné dodat, že ačkoliv žalobkyně výslovně žádala nařízení jednání, rozhodl zdejší soud ve věci samé bez jednání, neboť rozhodl právě podle citovaného ustanovení § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s., jež takový postup umožňuje, když současně nepovažoval v tomto případě nařízení jednání za nezbytné.
37. O náhradě nákladů řízení jeho účastníků zdejší soud rozhodl podle § 60 odst. 7 s. ř. s. Žalobkyně ve věci sice měla plný úspěch, proto by jí jinak náhrada nákladů řízení v zásadě náležela, avšak v tomto případě uspěla pouze na základě výjimečných skutečností, které nastaly až po vydání napadeného rozhodnutí, a tudíž je žalovaný nemohl při svém rozhodování zohlednit. Tuto situaci pak lze nepochybně považovat za důvod zvláštního zřetele hodný, pro který soud může výjimečně náhradu nákladů řízení nepřiznat (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 3. 2022, č. j. 1 Azs 36/2022-31, nebo rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 4. 2022, č. j. 7 Azs 357/2021-23). Žalovaný poté neměl ve věci úspěch, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního

soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližze následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v ustanovení § 103 odst. 1 s. ř. s., a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Praze, dne 1. prosince 2022

JUDr. Tomáš Švec, Ph.D. v. r.
samosoudce